

چشم انداز اقتصادی مناپ در سال ۲۰۲۱ (بر اساس گزارش اکتبر صندوق بین المللی پول)

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی های اقتصادی

تهیه کننده: مهسا رجبی نژاد

ناظر: عاطفه قاسمیان

واحد گردآوری و تحلیل آمارهای اقتصادی

معاونت بررسی های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

آبان ۱۴۰۰

از طریق پست الکترونیکی زیر می توانید پیشنهادهای و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

economic.tccim@gmail.com

استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

• بهبودی شکننده ادامه دارد

انتظار می‌رود تولید ناخالص داخلی برای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا پس از انقباض شدید در سال ۲۰۲۰، طی سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ حدود ۴.۵ درصد افزایش یابد. همچنین پیش‌بینی می‌شود تولید ناخالص داخلی واقعی منطقه قفقاز و آسیای مرکزی به میزان ۴.۳ درصد در سال ۲۰۲۱ و ۴.۱ درصد در سال ۲۰۲۲ افزایش یابد.

• این منطقه از ابتدای سال ۲۰۲۱ تاکنون پیشرفت خوبی داشته است

علاوه بر کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس، چندین کشور صادرکننده نفت و اقتصادهای نوظهور (مانند آذربایجان، اردن، قزاقستان و مراکش) در برنامه واکسیناسیون خود پیشرفت کرده‌اند. همچنین، داده‌های موجود برای نیمه اول سال ۲۰۲۱ نشان می‌دهد که با وجود شیوع گونه‌های جدید از ویروس کووید-۱۹ و با افزایش قیمت نفت و افزایش تدریجی تولید، چشم انداز اقتصادهای این منطقه بویژه کشورهای صادرکننده نفت بهبود خواهد یافت.

• با این وجود، روند بهبودی این منطقه ناهموار و ناقص بوده و چالش‌های جدیدی در حال ظهور هستند:

- موج جدید همه‌گیری در حال ضربه زدن به کشورهایی است که پیشرفت ضعیفی در واکسیناسیون دارند. کشورهای کم درآمد و کشورهای شکننده و متاثر از همه‌گیری به اقدامات چندجانبه برای دسترسی به واکسن متکی هستند و عقب مانده‌اند.
- افزایش تورم و کاهش فضای سیاست‌های کلان: تورم فزاینده، فضای سیاست‌های پولی را کاهش می‌دهد و به چالش‌های ناشی از فضای محدود سیاست‌های مالی می‌افزاید. علاوه بر این، افزایش قیمت مواد غذایی، خطرات ناامنی غذایی را بویژه برای کشورهای کم درآمد و کشورهای شکننده و متاثر از همه‌گیری افزایش می‌دهد.
- بهبود در زمینه‌های گوناگون همراه با نگرانی در مورد آسیب‌های اقتصادی همچنان ادامه دارد. انتظار می‌رود در میان‌مدت، تولید ناخالص داخلی واقعی در حدود ۲.۴ درصد در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا و حدود ۶.۹ درصد در منطقه قفقاز و آسیای مرکزی کمتر از پیش‌بینی‌های پیش از بحران باقی بماند.
- نابرابری‌ها در حال افزایش است. نیروی کار کم مهارت، جوانان، زنان و کارگران مهاجر بیشترین آسیب را از بیماری همه‌گیر کووید-۱۹ متحمل شده‌اند، همانطور که بنگاه‌های کوچکتر، به ویژه آنهایی که در بخش‌هایی خدمات گردشگری و مسافرتی هستند، بیشترین آسیب را دیده‌اند.

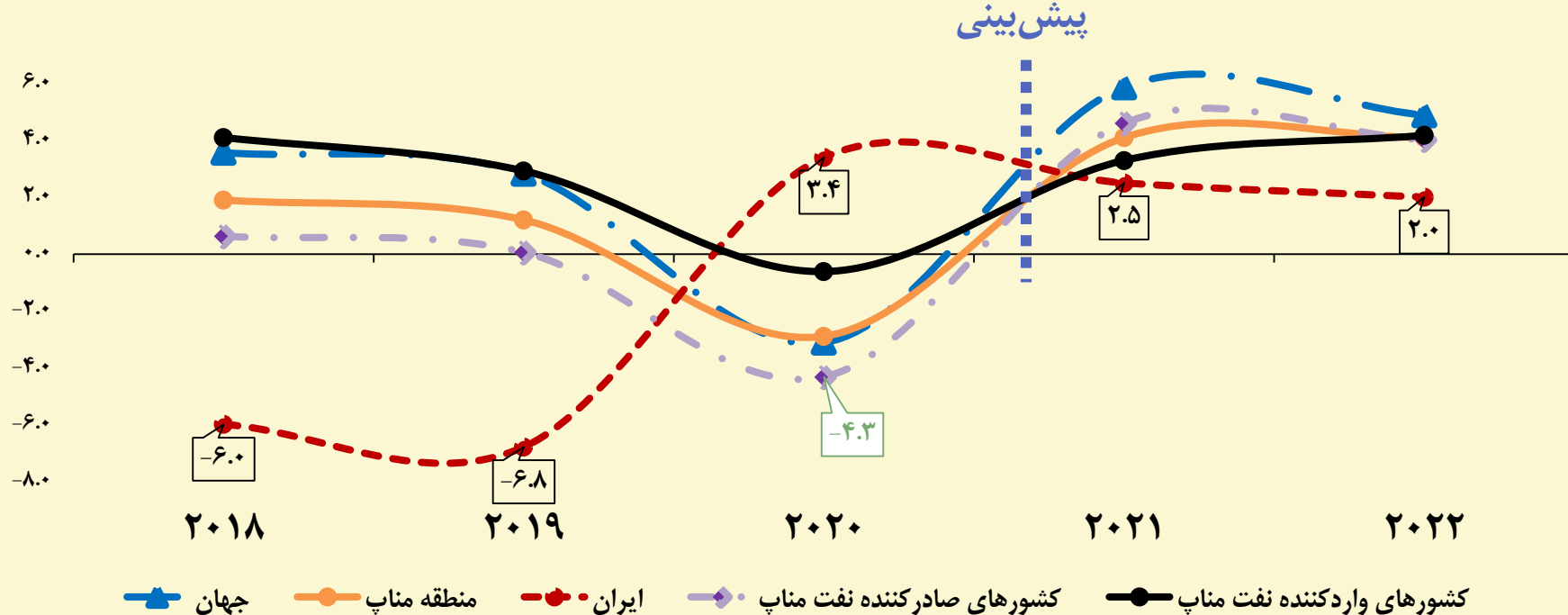

- ریسک‌ها و آسیب‌پذیری‌ها با افزایش عدم اطمینان در مورد سرعت غلبه بر این بیماری همه‌گیر در حال انباشته شدن هستند. این ریسک‌ها شامل تاخیر در واکسیناسیون، سخت‌تر شدن شرایط مالی جهانی، لغو زودهنگام سیاست‌های حمایتی، تورم مداوم، ناآرامی اجتماعی، خطرات ژئوپلیتیکی و امنیتی و شوک‌های اقلیمی است.
- منطقه می‌باید با چالش‌های کلیدی مقابله کند:
  - **ثبات بدهی:** افزایش نسبت بدهی‌ها و بدهی‌های احتمالی آتی مربوط به سال ۲۰۲۰، چشم‌انداز ثبات بدهی را برای برخی کشورها به ویژه کشورهایی که با طولانی شدن فرآیند بهبود اقتصادی، افزایش نرخ بهره و تاخیر در تعدیل مالی مواجه هستند، تضعیف کرده است.
  - **بهبود ضعیف اشتغال:** میانگین نرخ بیکاری در منطقه خاورمیانه و آسیای مرکزی در سال ۲۰۲۰ به ۱۰.۷ درصد (۱۱.۶ درصد در اقتصادهای منا و ۸.۷ درصد در کشورهای قفقاز و آسیای مرکزی) افزایش یافته-که بسیار فراتر از نرخ‌های مشاهده شده در سایر بحران‌های اخیر است. در غیاب اصلاحات بلندپروازانه، ممکن است برای ثبات بیکاری به رشد نزدیک به ۱۰ درصد در برخی از کشورهای خاورمیانه، افغانستان و پاکستان و به بیش از ۸ درصد در برخی کشورهای قفقاز و آسیای مرکزی، نیاز باشد.
  - **تأثیر بخش بنگاه‌های:** وضعیت بخش بنگاه‌های بهبود یافته و به سطوح پیش از همه‌گیری کووید-۱۹ بازگشته است، اما بنگاه‌های کوچکتر و آنهایی که در بخش‌های حساس هستند، همچنان عقب مانده‌اند. بنگاه‌هایی که دارای قابلیت دیجیتالی بوده و همچنین بنگاه‌هایی که دارای پایه‌های قوی مقابله با بحران و ضربه‌گیرهای (بافرها) نقدینگی هستند، توانستند تا حدی تأثیر همه‌گیری را کاهش دهند. بسته به قدرت بازیابی و حمایت از سیاست‌ها، ۱۵ تا ۲۵ درصد از بنگاه‌ها ممکن است نیاز به تجدید ساختار یا انحلال داشته باشند و این موضوع می‌تواند اثرات سرریزی برای بانک‌هایی که با آنها در ارتباط هستند داشته باشد و تامین اعتبار را در سال‌های آینده محدود کند.

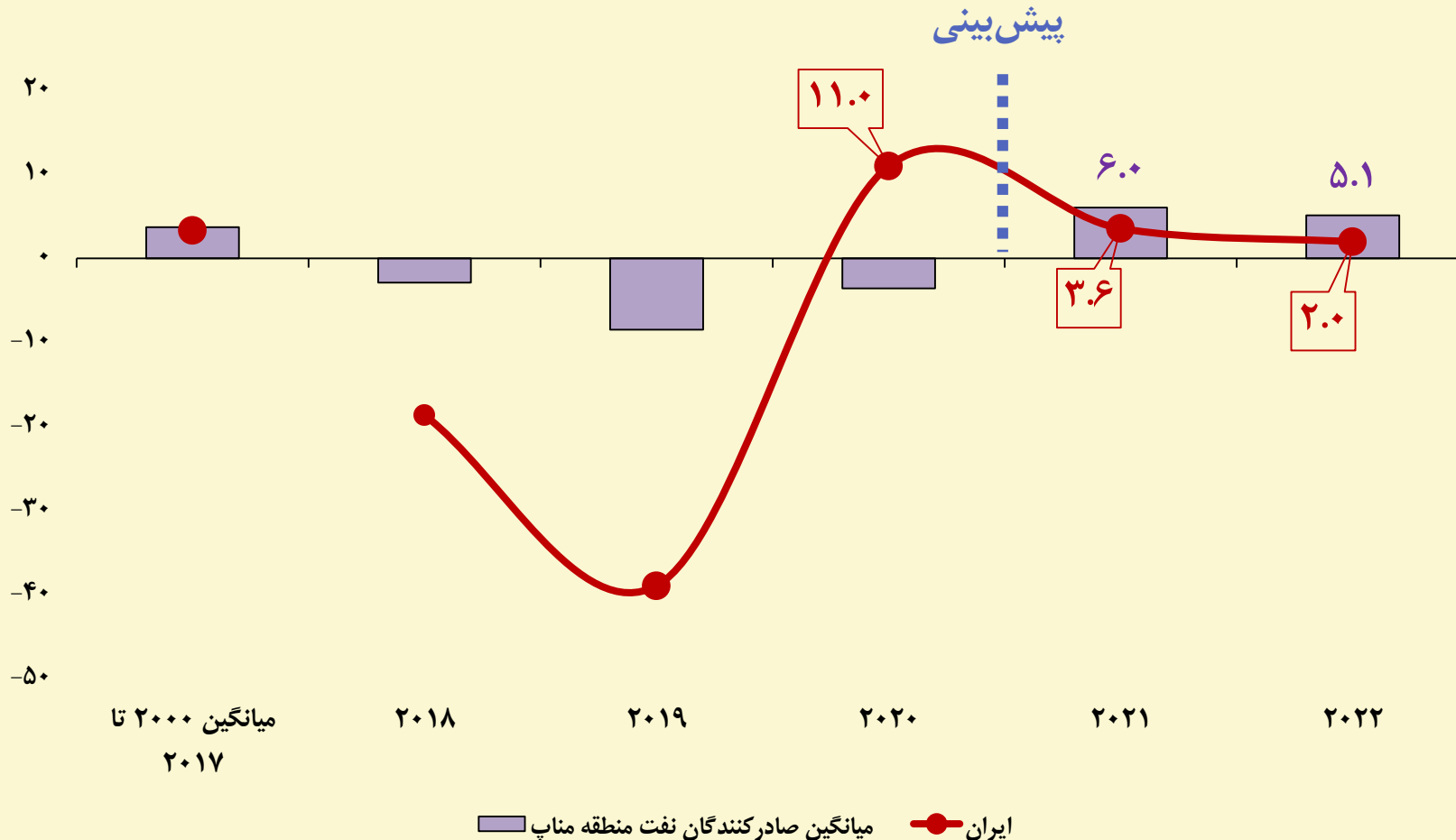

- طبق پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول، رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۲۱ نسبت به ۲۰۲۰ تضعیف شده اما همچنان مثبت باقی خواهد ماند و این روند در سال ۲۰۲۲ نیز ادامه خواهد یافت به طوری که رشد اقتصادی ایران در ۲۰۲۲ تضعیف شده و به ۲ درصد خواهد رسید که از میانگین رشد اقتصادی منطقه مناپ (۴.۱ درصد) پایین‌تر است.
- طبق پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول، رشد اقتصادی مجموع کشورهای صادرکننده نفت مناپ که در سال ۲۰۲۰ منفی شده است، در سال ۲۰۲۱ افزایش قابل توجهی خواهد داشت و به ۴.۶ درصد خواهد رسید.

روند رشد اقتصادی ایران، منطقه مناپ و جهان طی ۲۰۱۸ الی ۲۰۲۲- درصد

روند رشد اقتصادی بخش نفت، درصد

- رشد مثبت ۱۱ درصدی ارزش افزوده بخش نفت ایران در سال ۲۰۲۰ در مقابل میانگین رشد منفی حدود ۳.۶ درصدی صادرکنندگان منطقه مناپ در همین سال

- انتظار افزایش حدود ۶ درصدی ارزش افزوده بخش نفت در اقتصادهای صادرکننده نفت منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱ بعد از سه سال متوالی رکود

- کاسته شدن ۷.۴ واحد درصدی از سرعت رشد بخش نفت ایران در سال ۲۰۲۱ و رسیدن به رقم ۳.۶ درصد

- پیش‌بینی استمرار روند کاهشی سرعت رشد ارزش افزوده بخش نفت ایران برای دومین سال پیاپی در سال ۲۰۲۲

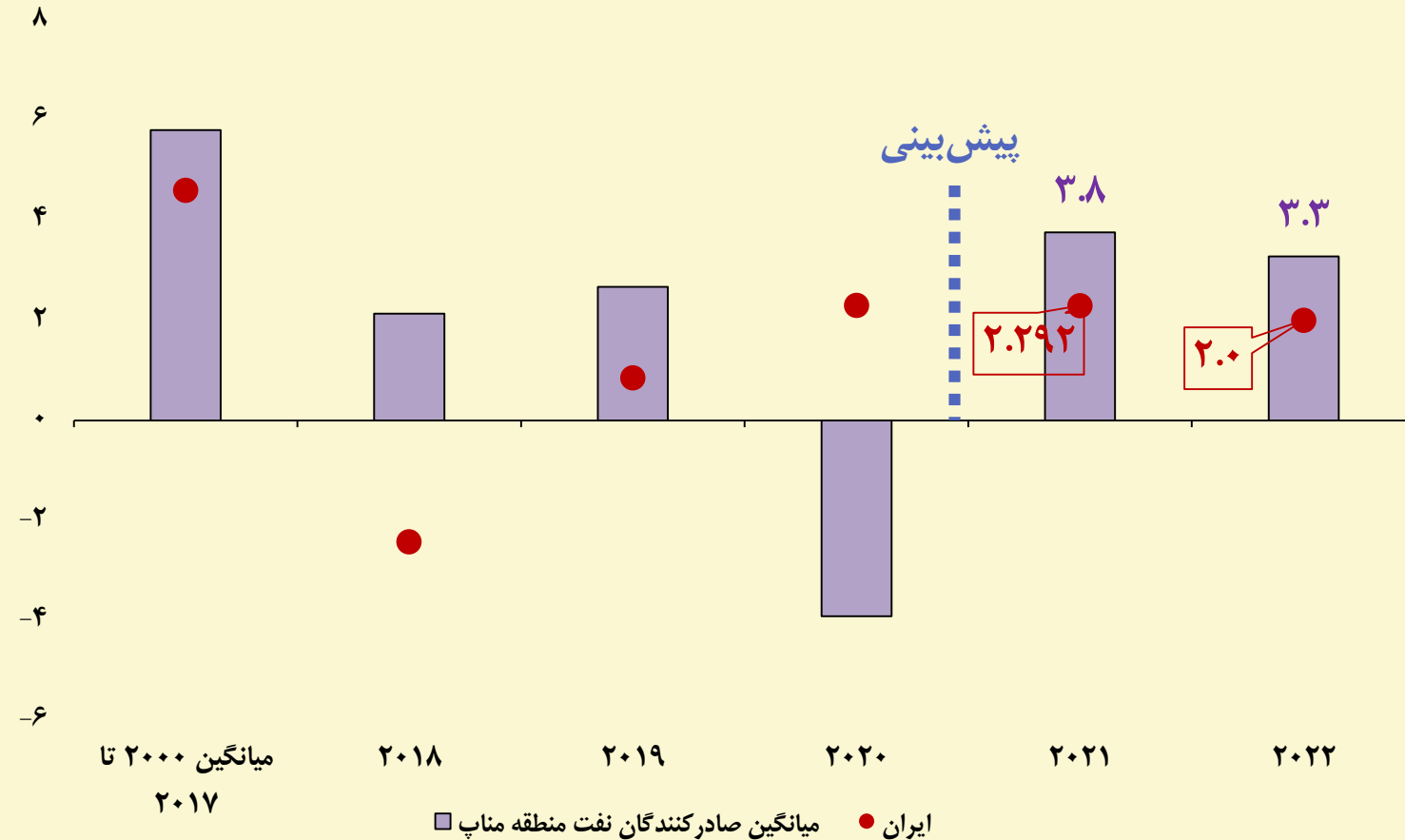
- تحقق رشد مثبت ۲.۳ درصدی برای اقتصاد غیر نفتی ایران در سال ۲۰۲۰ در قیاس با میانگین رشد منفی ۳.۹ درصدی صادرکنندگان نفت منطقه مناپ در همین سال

- افزایش حدود ۴ درصدی ارزش افزوده بخش غیر نفتی در اقتصادهای صادرکننده نفت منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱

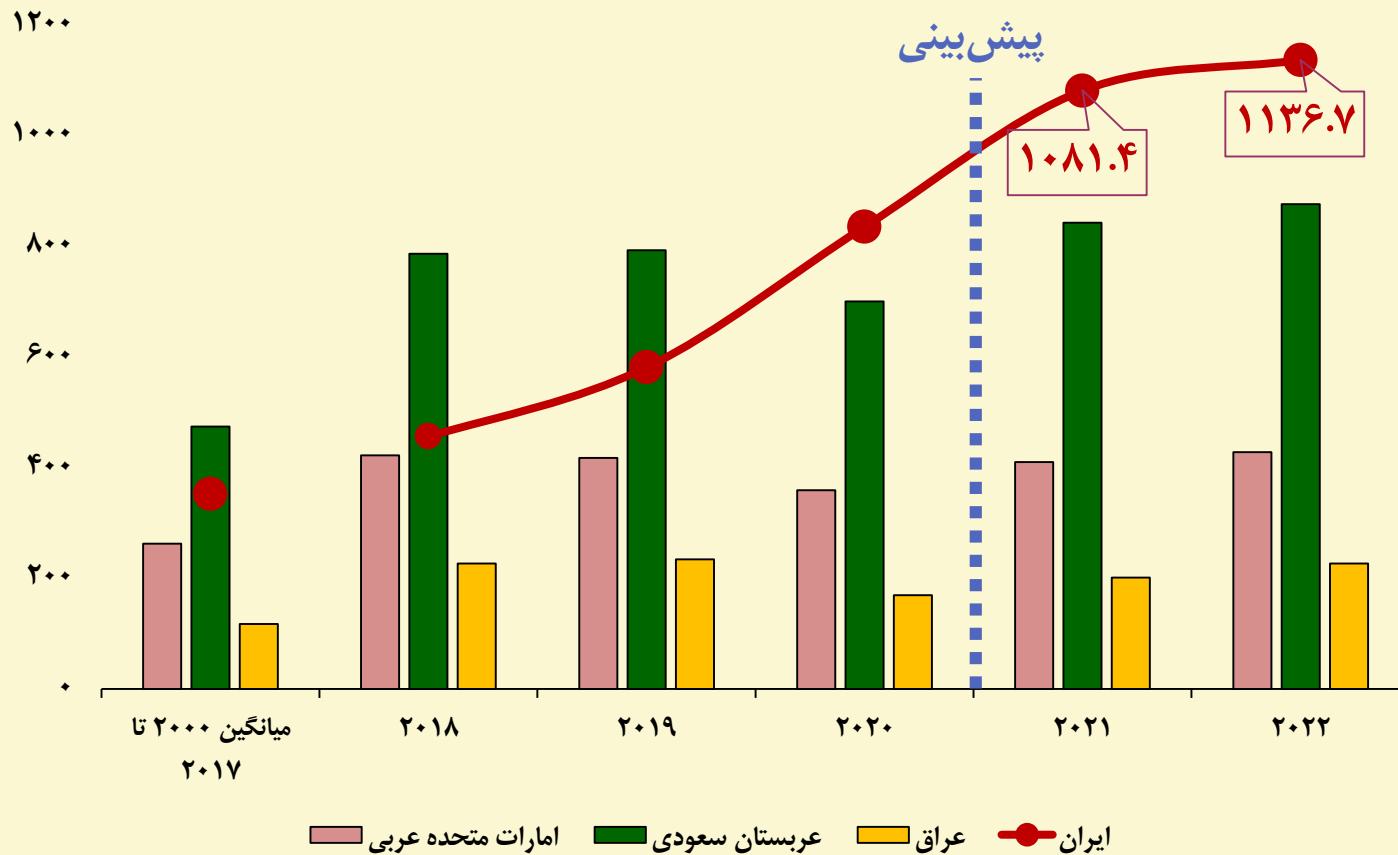
- کاهش اندک سرعت رشد ارزش افزوده بخش غیر نفتی ایران در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰ و رسیده به رشد ۲.۳ درصدی

- انتظار رشد ۲ درصدی برای بخش غیر نفتی ایران در سال ۲۰۲۲ (استمرار روند کاهشی برای دومین سال پیاپی)

روند رشد اقتصادی بخش غیر نفتی، درصد

روند تولید ناخالص داخلی اسمی، میلیارد دلار

- سهم ۴.۹ درصدی منطقه مناپ از کل تولید ناخالص داخلی جهان در سال ۲۰۲۰ و رسیدن این سهم به ۴.۶ درصد در سال ۲۰۲۱

- کسب رتبه اول توسط ایران از حیث اندازه اقتصاد در بین اقتصادهای منطقه مناپ و قرار گرفتن کشورهای عربستان سعودی و امارات متحده عربی در رده‌های دوم و سوم

- پیش‌بینی رشد ۲۹.۵ درصدی تولید ناخالص اسمی ایران در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰ و رسیدن آن به ۱.۱ هزار میلیارد دلار

- پیش‌بینی سهم حدود ۲۶ درصدی ایران از تولید ناخالص داخلی منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱ و پیش‌بینی کاهش ۰.۲ واحد درصدی سهم آن در سال ۲۰۲۲

- پیش‌بینی افزایش نرخ تورم ایران در سال ۲۰۲۱ و رسیدن آن به ۳۹.۳ درصد پس از افزایش ۲.۹ واحد درصدی نسبت به سال ۲۰۲۰

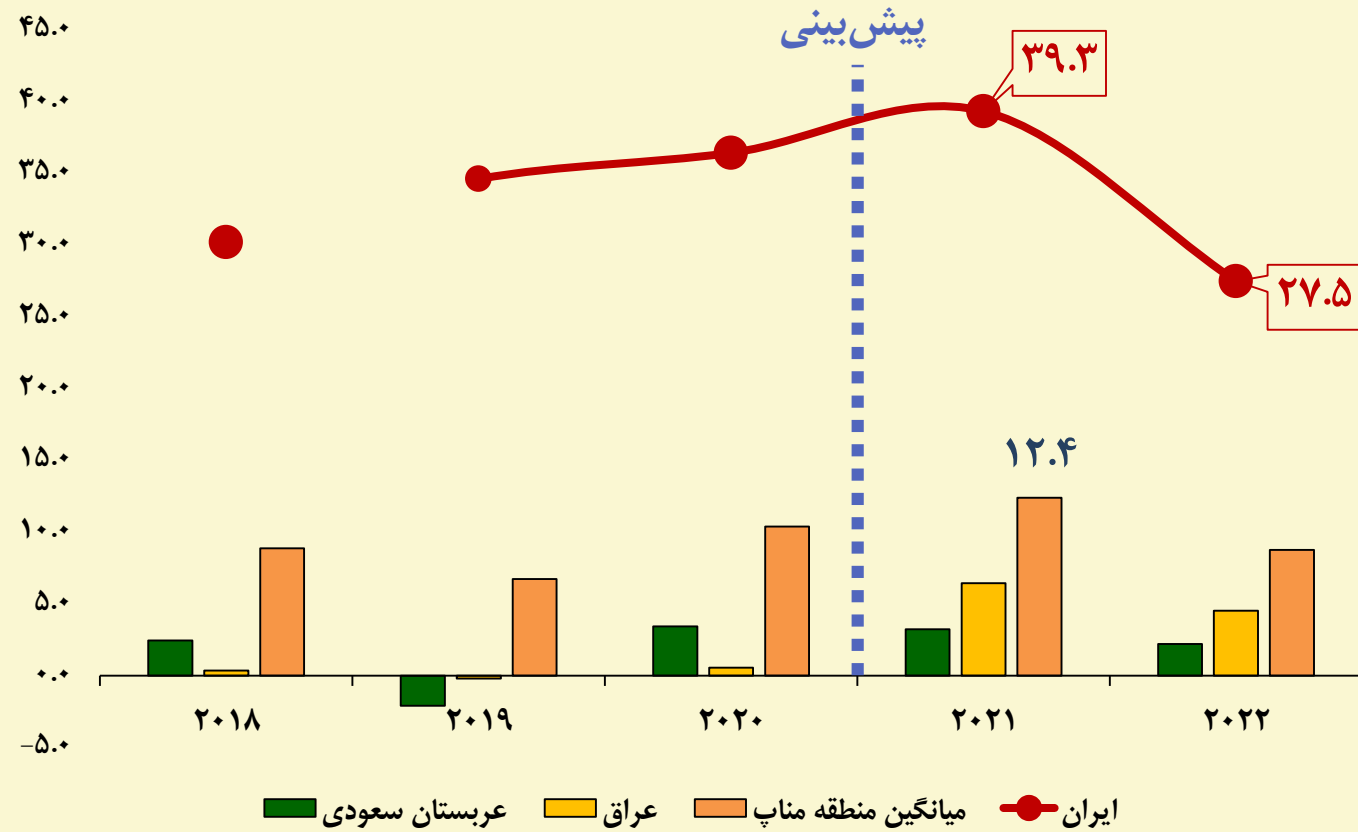
- پیش‌بینی افزایش میانگین تورم اقتصادهای منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱ به ۱۲.۴ درصد (تقریباً معادل یک سوم تورم ایران)

- کاهش ۰.۲ واحد درصدی تورم عربستان سعودی و افزایش حدود ۶ واحد درصدی تورم عراق در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰

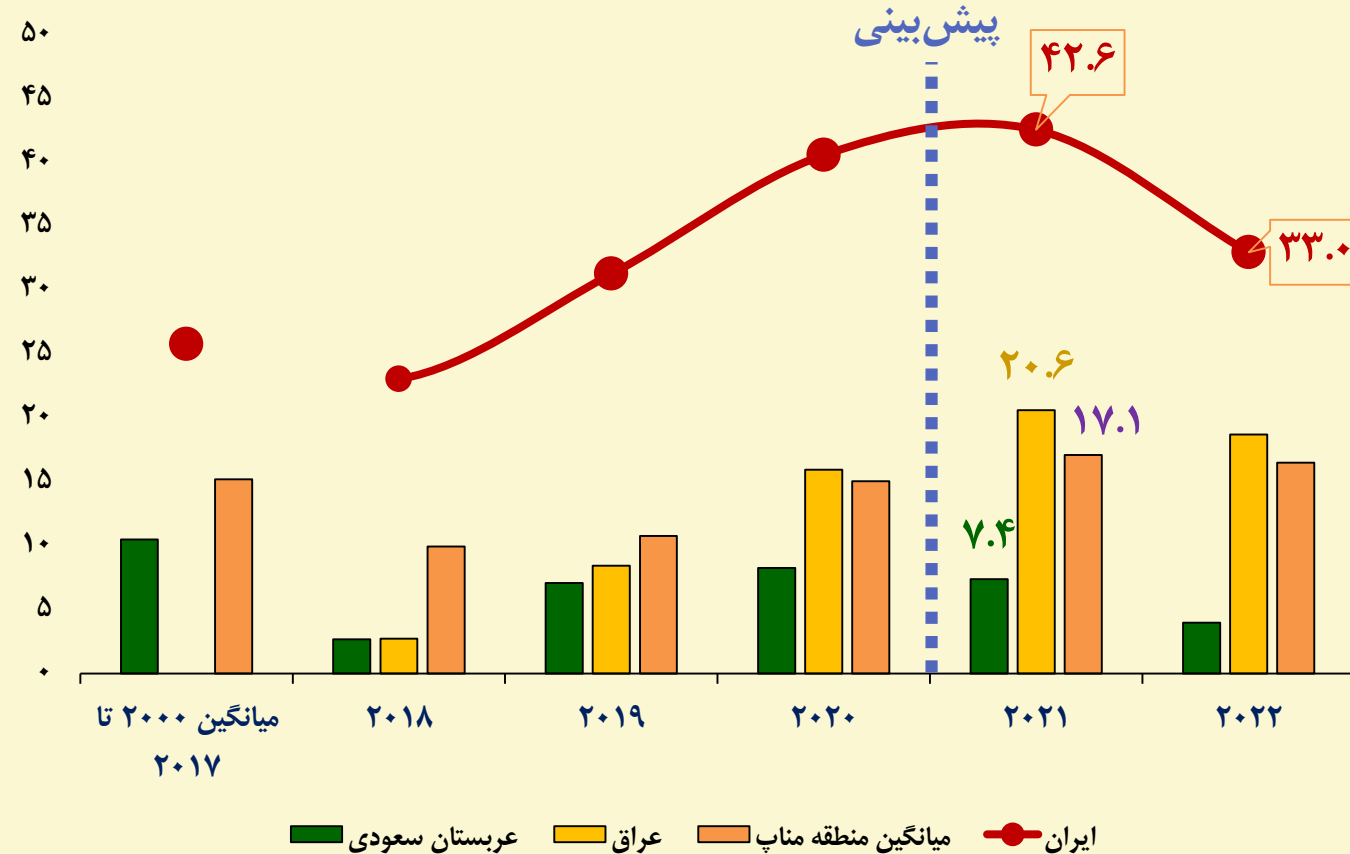
- انتظار کمترین نرخ تورم در بین کشورهای منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱: بحرین (۱ درصد) و جیبوتی (۱.۲ درصد)

- انتظار بیشترین نرخ تورم در بین کشورهای منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱: سودان (۱۹۴.۶ درصد) و یمن (۴۰.۷ درصد)

رشد نرخ تورم، درصد

روند رشد نقدینگی، درصد

- پیش‌بینی افزایش رشد نقدینگی (M2) ایران در سال ۲۰۲۱ نسبت به ۲۰۲۰ و رسیدن آن به حدود ۴۳ درصد

- پیش‌بینی کاهش سرعت رشد نقدینگی ایران در سال ۲۰۲۲ (پس از سه سال روند افزایشی رشد نقدینگی) و رسیدن به سطح رشد نقدینگی سال ۲۰۱۹

- دو برابر بودن رشد نقدینگی ایران نسبت به رشد نقدینگی اقتصادهای منطقه مناپ و رشد نقدینگی عراق، و حدود ۶ برابر بودن آن نسبت به رشد نقدینگی عربستان سعودی در سال ۲۰۲۰

- رشد نقدینگی ۷.۴ درصدی عربستان (کاهش ۰.۹ واحد درصدی نسبت به سال ۲۰۲۰) و ۲۰.۶ درصدی عراق (افزایش ۴.۷ واحد درصدی نسبت به سال ۲۰۲۰) در سال ۲۰۲۱

- افزایش میانگین سرعت رشد نقدینگی میانگین اقتصادهای منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱

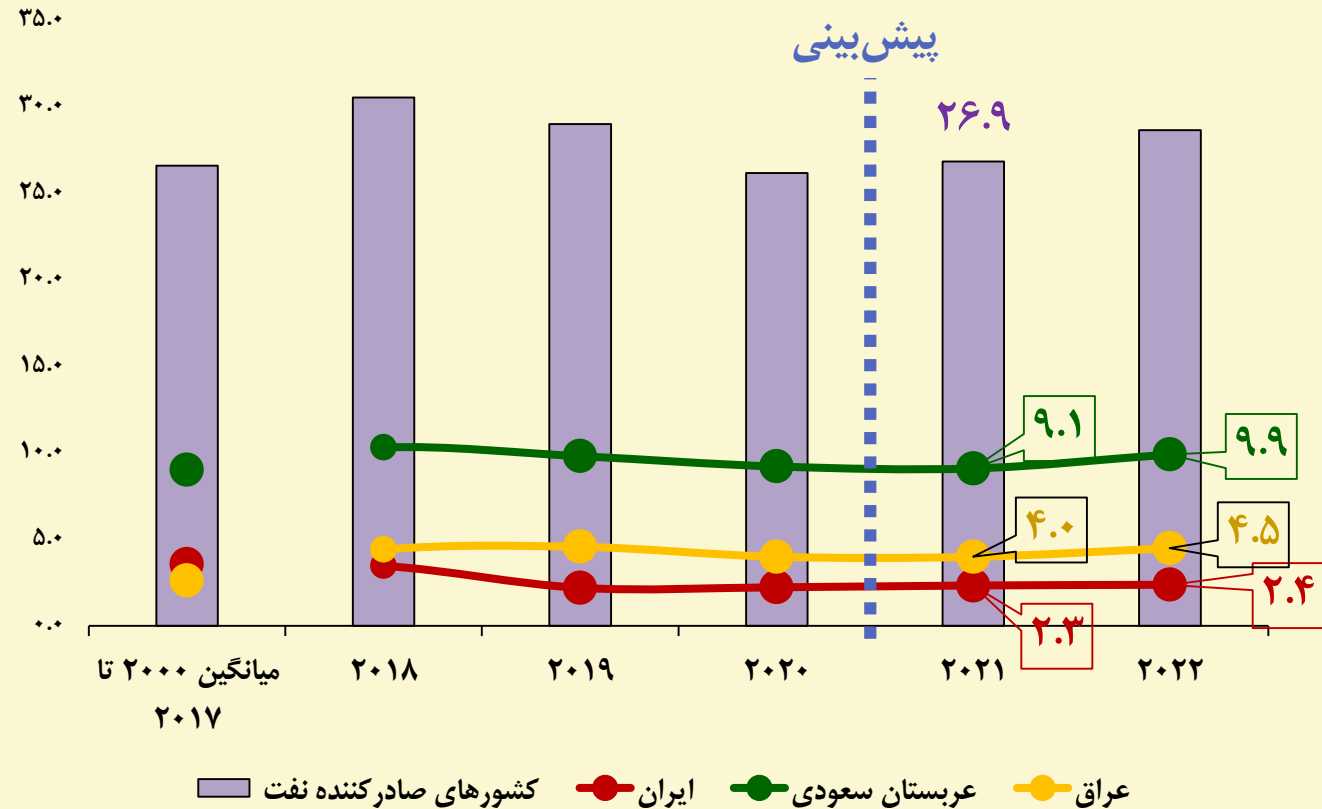
- پیش‌بینی مجموع حدود ۲۶.۹ میلیون بشکه در روز تولید نفت خام کشورهای صادرکننده نفت در سال ۲۰۲۱ و افزایش ۲.۶ درصدی در مقایسه با سال ۲۰۲۰

- پیش‌بینی حدود ۲.۳ میلیون بشکه در روز تولید نفت خام ایران در سال ۲۰۲۱ و افزایش ۴.۸ درصدی آن نسبت به سال ۲۰۲۰

- افزایش حدود ۰.۲ واحد درصدی سهم ایران در تولید نفت منطقه مناپ از ۹.۴ درصد در سال ۲۰۲۰ به ۹.۶ درصد در سال ۲۰۲۱

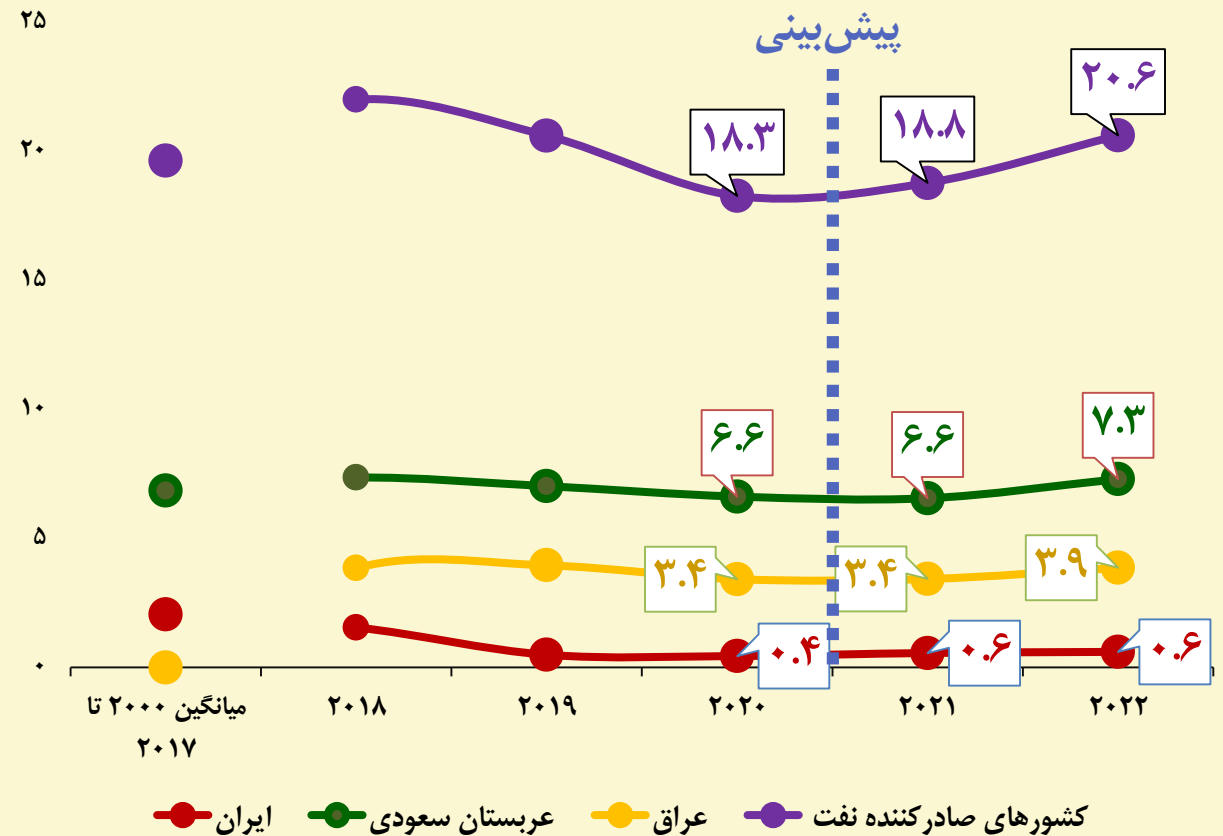
- کاهش ۱.۶ واحد درصدی سهم عربستان سعودی (۳۷.۶ درصد) و ۰.۵ واحد درصدی سهم عراق (۱۶.۵ درصد) در تولید نفت منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰

روند تولید نفت خام، میلیون بشکه در روز

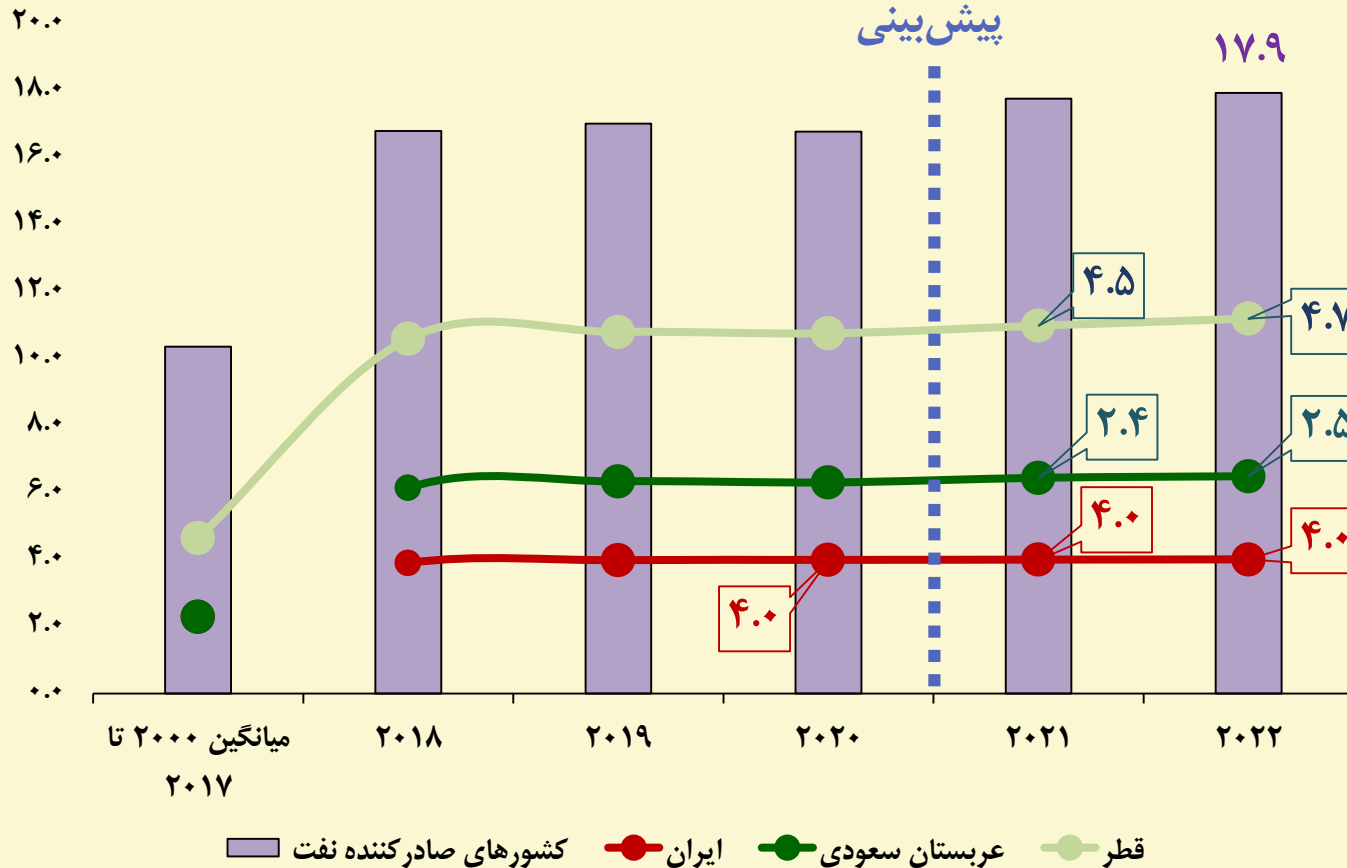

- صادرات نفت خام عربستان سعودی و عراق در سال ۲۰۲۰ به ترتیب ۱۶.۵ و ۸.۵ برابر صادرات ۴۰۰ هزار بشکه‌ای ایران در همین سال
- انتظار افزایش ۲۰۰ هزار بشکه در روز صادرات نفت خام ایران در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰ (حدود ۲۷ درصد) و رسیدن آن به ۶۰۰ هزار بشکه در روز
- افت ۱ درصدی صادرات نفت خام عربستان سعودی (۶.۶ میلیون بشکه در روز) و افزایش ۰.۳ درصدی صادرات نفت خام عراق (۳.۴ میلیون بشکه در روز) در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰
- سهم ۳.۳ درصدی ایران از کل صادرات نفت خام منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱ و افزایش ۰.۶ واحد درصدی آن نسبت به سال ۲۰۲۰

روند صادرات نفت خام، میلیون بشکه در روز

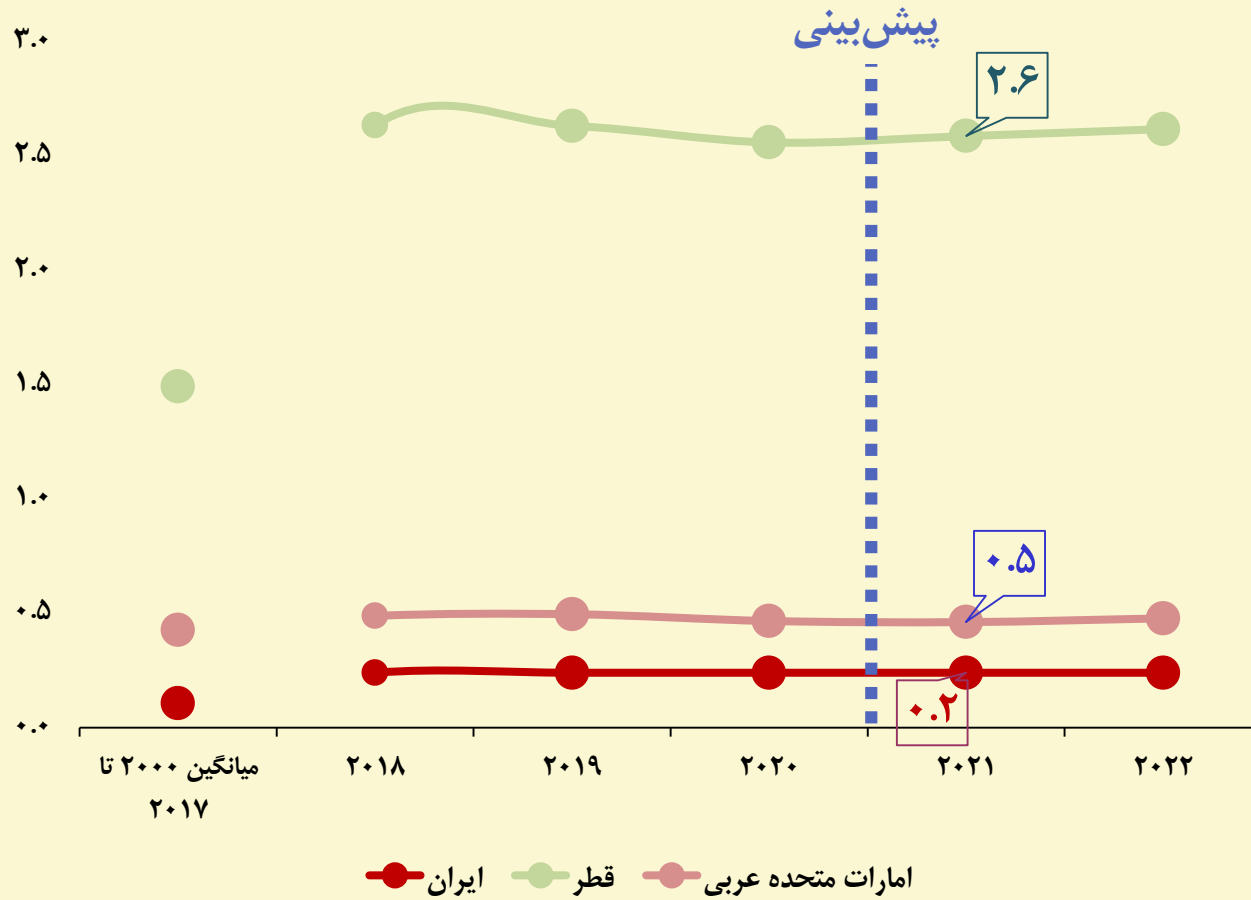

روند تولید گاز طبیعی، میلیون بشکه در روز

- افزایش تولید گاز طبیعی در کشور عربستان سعودی در سال ۲۰۲۱ در مقایسه با سال ۲۰۲۰
- ثبات حدودی سطح تولید در کشور ایران و قطر از سال ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۱
- پیش‌بینی حفظ رتبه دوم تولید گاز طبیعی توسط ایران در سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ در بین اقتصادهای مناپ
- انتظار کاهش ۱.۳ واحد درصدی سهم ایران از تولید گاز طبیعی منطقه مناپ از ۲۶.۶ درصد در سال ۲۰۲۰ به ۲۵.۳ درصد در سال ۲۰۲۱

رشد صادرات گاز طبیعی، میلیون بشکه در روز

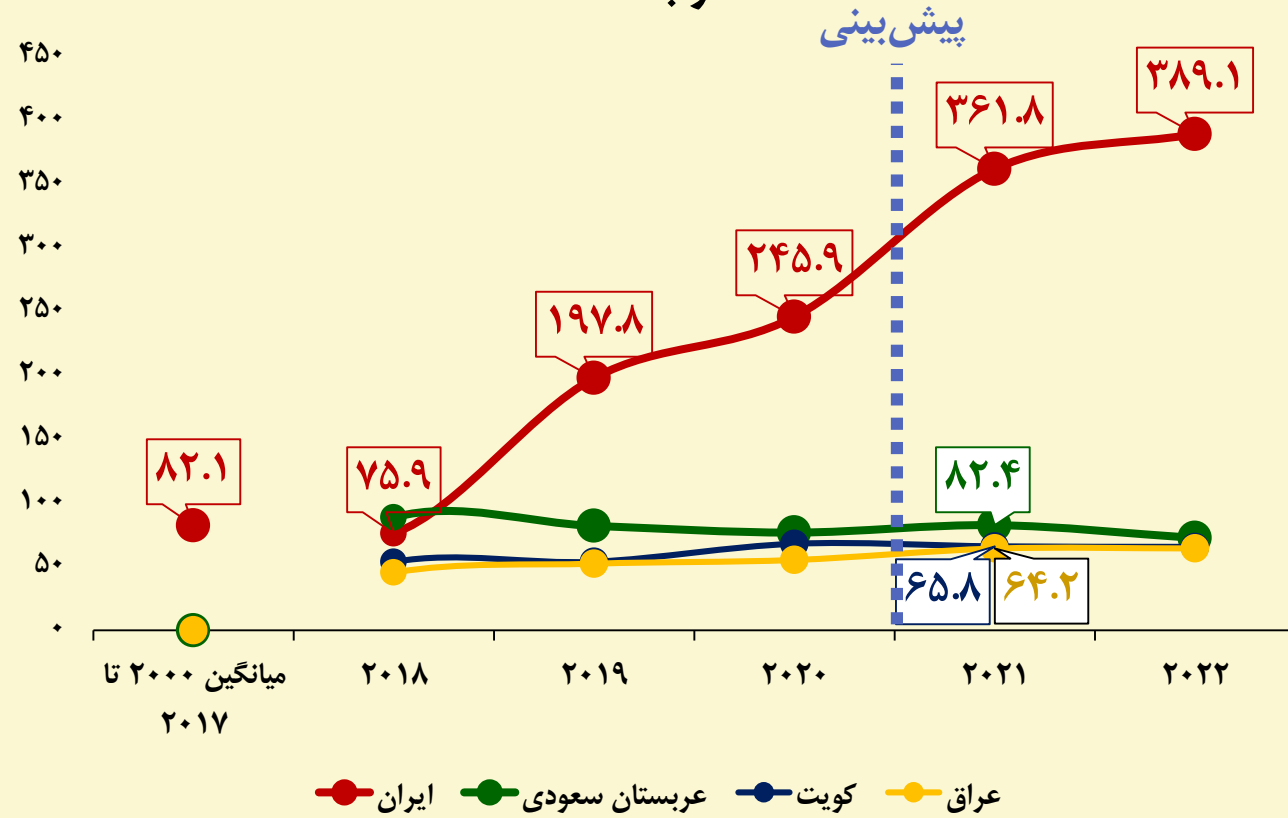
- صادرات ۴.۸ میلیون بشکه در روز گاز طبیعی منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱ و افزایش حدود ۶ درصدی آن نسبت به سال ۲۰۲۰

- صادرات تقریبی ۲۴۰ هزار بشکه در روز گاز طبیعی در ایران از سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰ و پیش‌بینی عدم تغییر آن طی دو سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

- کاهش جزئی ۰.۳ واحد درصدی سهم ایران در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰ از صادرات گاز طبیعی منطقه مناپ و رسیدن به سهم حدود ۵ درصدی در سال ۲۰۲۱

- کاهش ۲.۵ واحد درصدی و ۰.۷ واحد درصدی سهم قطر و امارات متحده عربی از صادرات گاز طبیعی منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰

روند تغییر بهای سربه سر نفت برای تامین بودجه ، دلار در هر بشکه

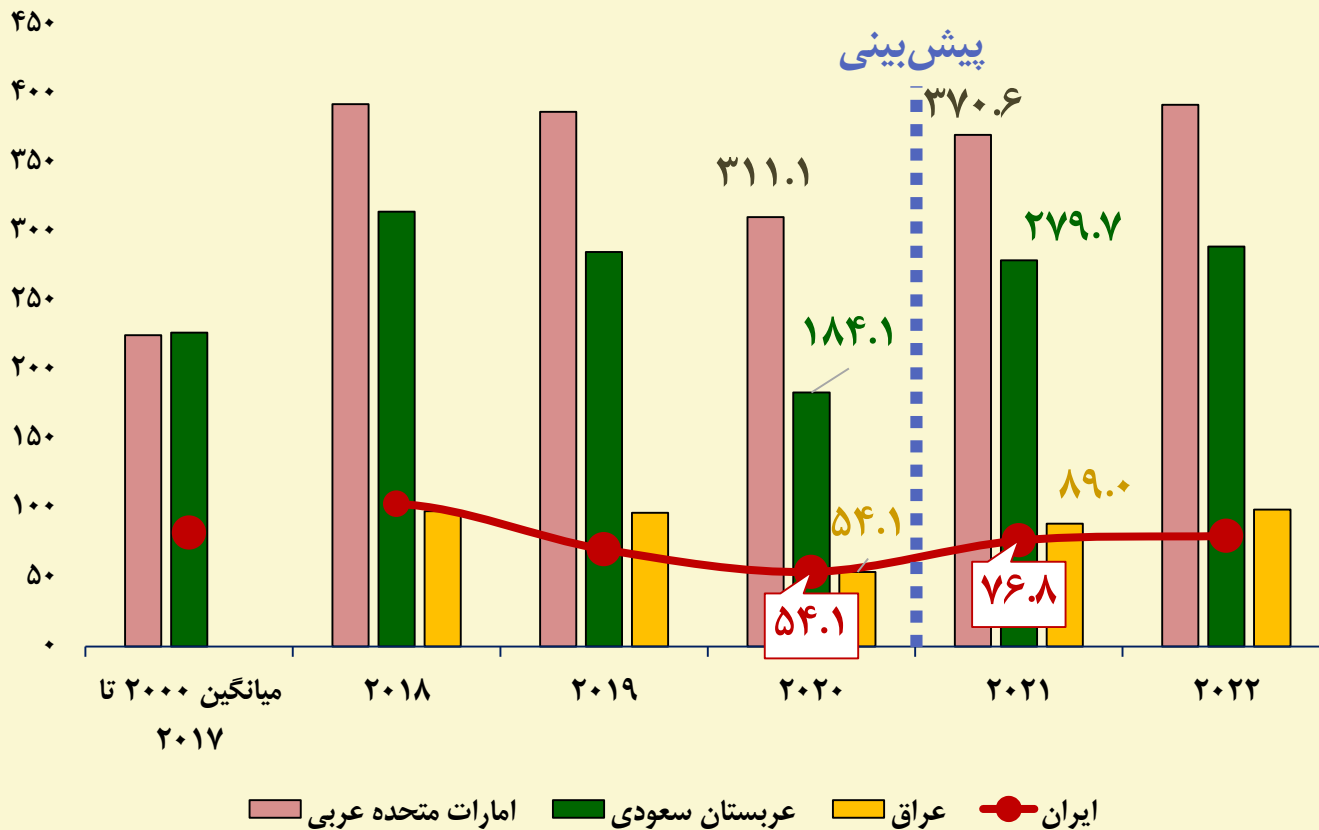
- قیمت سر به سر نفت حداقل قیمت نفتی است که در آن بودجه کشور به نقطه سر به سر یا تعادل می‌رسد.

- افزایش نقطه سر به سر نفت برای بودجه ایران از حدود ۷۶ دلار در هر بشکه در سال ۲۰۱۸ و رسیدن به قیمت حدود ۲۴۶ دلار در هر بشکه در سال ۲۰۲۰ ضمن پیش‌بینی قیمت حدود ۳۶۲ دلار در هر بشکه در سال ۲۰۲۱ علائمی از انتظار روند فزاینده کسری بودجه

- بالاترین آسیب‌پذیری نسبت به کاهش قیمت جهانی نفت اقتصاد ایران در سال ۲۰۲۱ در مقایسه با سایر کشورهای منطقه مناپ

- میزان آسیب‌پذیری بودجه ایران در سال ۲۰۲۱ تقریباً ۴.۴ برابر عربستان سعودی، ۵.۵ برابر کویت و ۵.۶ برابر عراق

صادرات کالاها و خدمات، میلیارد دلار

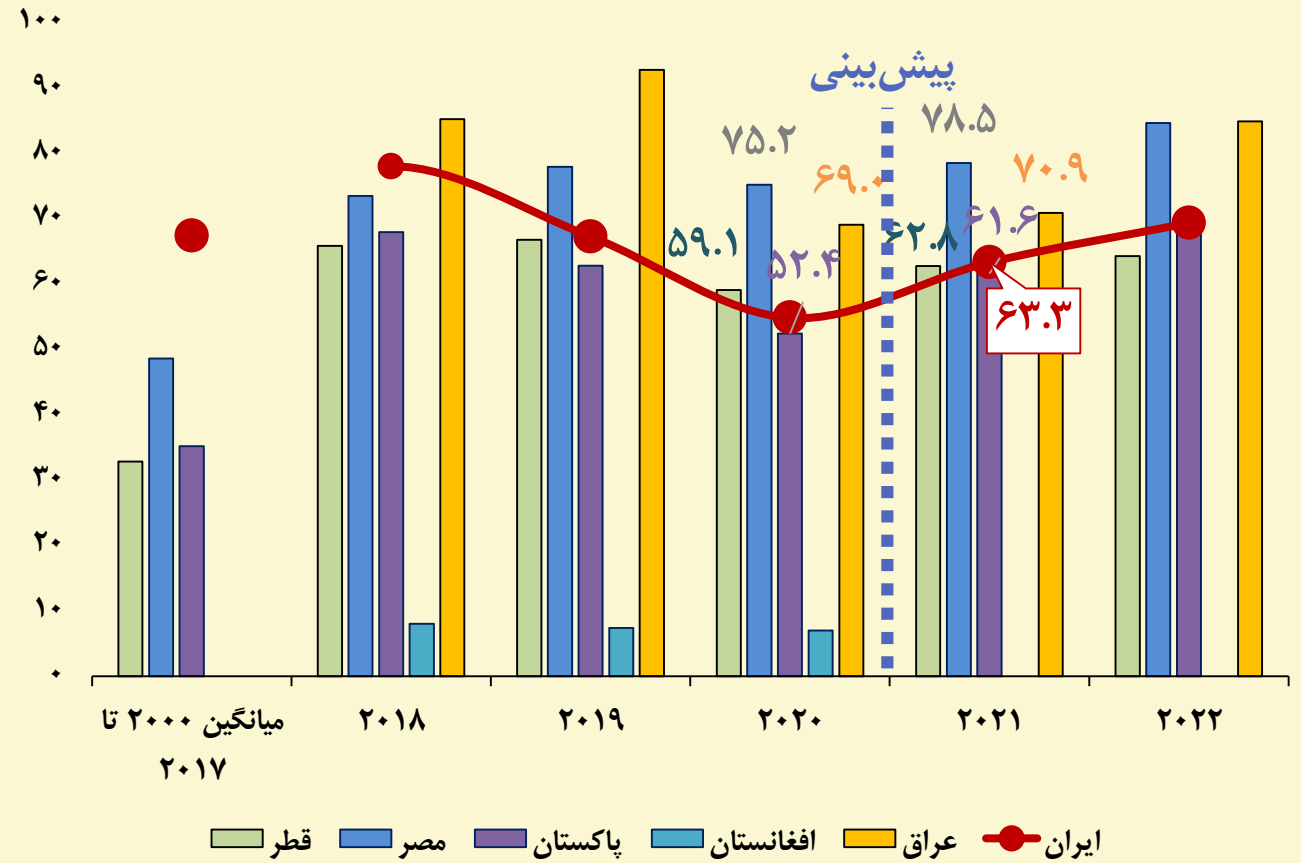
- پیش‌بینی صادرات حدود ۷۷ میلیارد دلاری کالا و خدمات ایران در سال ۲۰۲۱ و افزایش ۴۲ درصدی آن نسبت به سال ۲۰۲۰

- انتظار افزایش ۶۴ درصدی صادرات کالا و خدمات عراق، افزایش حدود ۵۲ درصدی آن در عربستان سعودی و افزایش ۱۹ درصدی آن در امارات متحده عربی در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰

- پیشی گرفتن ۱۲.۲ میلیارد دلاری ارزش صادرات کالا و خدمات عراق در سال ۲۰۲۱ از صادرات کالا و خدمات ایران و پیش‌بینی افزایش این شکاف در سال ۲۰۲۲

واردات کالاها و خدمات، میلیارد دلار

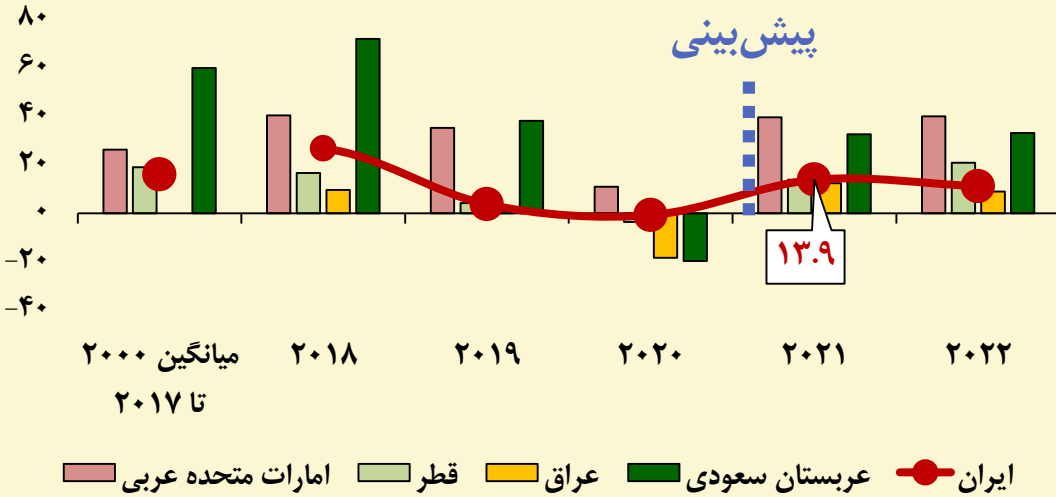

- برآورد واردات ۶۳.۳ میلیارد دلاری کالاها و خدمات ایران در سال ۲۰۲۱ و افزایش ۱۵.۵ درصدی آن نسبت به سال ۲۰۲۰

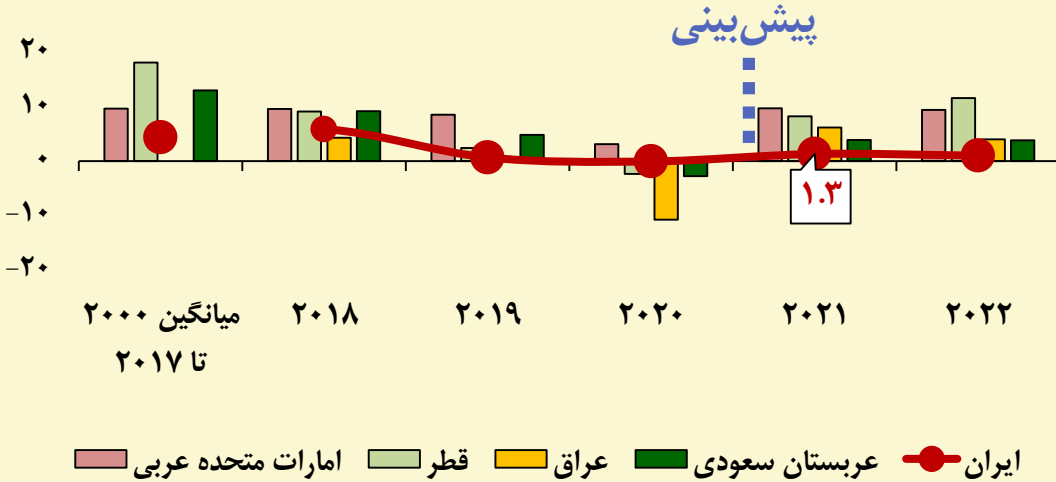
- انتظار افزایش واردات کشورهای پاکستان (۱۷.۵ درصد)، قطر (۶۳ درصد)، مصر (۴.۴ درصد) و عراق (۲.۶ درصد) در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰

- پتانسیل واردات حدود ۸۵ میلیارد دلاری عراق در سال ۲۰۲۲ و فرصت توسعه صادرات ایران به این کشور

حساب جاری، میلیارد دلار

حساب جاری، سهم از GDP، درصد

- بهبود قابل توجه تراز حساب جاری منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱ (افزایش حدود ۲۰۰ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۰)

- پیش بینی مثبت شدن تراز حساب جاری کشورهای ایران، عربستان، عراق، قطر و امارات متحده عربی در طی سال های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

- افزایش قابل توجه تراز حساب جاری ایران از منفی ۰.۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۰ به حدود مثبت ۱۴ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱

- بالاترین رقم تراز حساب جاری منطقه در سال ۲۰۲۱ متعلق به امارات متحده عربی و برابر با ۳۹.۶ میلیارد دلار است.

- نسبت حساب جاری به کل تولید ناخالص داخلی اقتصادهای منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱ حدود ۱.۹ درصد و انتظار افزایش ۴.۲ واحد درصدی آن نسبت به سال ۲۰۲۰

- در میان کشورهای منطقه مناپ در سال ۲۰۲۱ نسبت حساب جاری از تولید ناخالص داخلی کشورهای لیبی و کویت از سایر کشورها بیشتر و سهم کشورهای سودان و سومالی از سایر اقتصادهای منطقه کمتر است.

- برآورد نسبت حساب جاری از تولید ناخالص داخلی ملی ایران نیز در سال ۲۰۲۱، ۱.۳ درصد بوده که در مقایسه با سال ۲۰۲۰ افزایش ۱.۴ واحد درصدی را تجربه کرده است.

- **بده‌بستان سیاستی:** بسیاری از کشورها در زمان مدیریت همه‌گیری کووید-۱۹ با بده‌بستان‌های سیاستی دشواری روبه‌رو خواهند شد، بویژه اینکه فضای سیاست مالی و پولی محدودتر شده است. برای بازیابی با بالاترین اثربخشی، سیاست‌ها باید جامع بوده و خاصیت هم‌افزایی داشته باشند.
- **واکسیناسیون:** افزایش سریع تهیه و توزیع واکسن، اولویت اصلی کوتاه‌مدت برای نجات جان انسان‌ها، حمایت از بازیابی و کاهش واگرایی‌ها است. همکاری قوی جهانی و منطقه‌ای برای دستیابی به هدف واکسیناسیون حداقل ۴۰ درصد از جمعیت منطقه تا پایان سال جاری و ۷۰ درصد تا نیمه اول سال ۲۰۲۲ ضروری خواهد بود.
- **پشتیبانی مالی:** حمایت‌های اضافی باید به خوبی هدف‌گذاری شود و لغو‌نهایی حمایت در کشورهایی که فضای مالی بیشتری دارند، باید تدریجی باشد و به خوبی اطلاع‌رسانی شود. کشورهایی که فضای مالی ندارند، علیرغم بهبود شکننده، نیاز به تعدیل دارند و کیفیت و ترکیب تعدیل در این کشورها اهمیت بیشتری دارد.
- **پشتیبانی پولی:** اگر تورم مزمن و ماندگار باشد، بانک‌های مرکزی ممکن است برای جلوگیری از انحراف و لنگرزدایی انتظارات تورمی، در اقدامی پیشگیرانه نرخ بهره را افزایش دهند.
- **چارچوب‌های کلان سیاستی:** بهبود چارچوب‌های سیاستی برای کاهش بده-بستان‌ها بین سیاست‌ها مهم خواهد بود. هنگامی که تعدیل‌های مالی رخ می‌دهد، باید در قالب یک برنامه مالی معتبر و میان مدت که به وضوح پایداری بدهی‌ها را نشان می‌دهد، لنگر شود. بهبود چارچوب‌های پولی و استراتژی‌های ارتباطی شفاف، قابلیت اعتبار را تقویت می‌کند و به کشورها کمک می‌کند تا به تورم فزاینده، پاسخ اثربخشی دهند.
- **سیاست‌های مالی:** حذف تدریجی حمایت از بخش مالی - به روشی که از ورشکستگی جلوگیری می‌کند و در عین حال حمایت از بنگاه‌های بادوام را هدف قرار می‌دهد - برای تقویت بخش خصوصی بسیار مهم است.
- **بازارهای کار:** تشویق به تخصیص مجدد نیروی کار به محض وقوع بهبود، از جمله از طریق نوسازی خدمات اشتغال عمومی و گسترش آموزش‌های حرفه‌ای، به ویژه برای جوانان و زنان حیاتی است. بازارهای کار باید با دنبال کردن اصلاحاتی برای کاهش غیررسمی، منطقی کردن اشتغال بزرگ بخش عمومی و کاهش بار نظارتی بر مشاغل، بیشتر به رشد پاسخ دهند.

- **با سرمایه‌گذاری در بهبود تحول‌آفرین، برای فصل جدیدی آماده شوید:** بحران برای حرکت به سمت یک مدل توسعه‌ای که منجر به رشد انعطاف‌پذیر، پایدار، فراگیر و سبزتر می‌شود، زمینه‌هایی را فراهم کرده است:
  - **کاهش نقش دولت:** تمرکز فعالیت‌های دولت را به سمت محورهای سلامت، آموزش و گسترش شبکه‌های تامین اجتماعی هدایت کنید. به موازات این کار، ارزیابی مجدد اهداف نهایی بنگاه‌های دولتی و حکمرانی آنها همراه با اصلاحات تنظیم‌گری با هدف تقویت رقابت، برای شناسایی و کاهش ریسک‌های مالی و در عین حال ارتقای نوآوری و رشد بخش خصوصی بسیار مهم است.
  - **اهرم کردن گرایش‌ات جهانی:** توسعه استفاده از فناوری‌های دیجیتال، که کلید پاسخ به بحران بودند، به ایجاد شبکه‌های ایمنی، توسعه بخش‌های جدید رشد و تضمین رقابتی بودن منطقه در سطح جهانی کمک می‌کند.
  - **پرداختن به اقلیم:** برای مقابله با بحران فعلی و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید، در زمینه فناوری مقاوم در برابر تغییرات اقلیمی، سرمایه‌گذاری کنید، اما این امر نیاز به اقدامات سیاستی فوری و همکاری منطقه‌ای هم دارد.
  - **صندوق بین‌المللی پول:** علاوه بر حمایت فنی و توصیه‌های سیاستی، صندوق بین‌المللی پول از زمان شروع همه‌گیری، از اعضای خود در منطقه با ۲۰ میلیارد دلار کمک مالی حمایت کرده و حق برداشت ویژه‌ای را اختصاص داده که دارایی‌های ذخیره منطقه را با ۴۹.۳ میلیارد دلار تکمیل و به اعضا کمک می‌کند تا بدهستان‌های سیاستی خود را مدیریت کنند.